

UNIVERSITATEA DIN BELGRAD

Monica HUȚANU

La Universitatea din Belgrad, studiul limbii, al literaturii și al culturii române începe în 1963, odată cu înființarea Lectoratului de Limba și Literatura română în cadrul Departamentului de Romanistică de la Facultatea de Filologie, prin semnarea unui acord bilateral între România și Iugoslavia.

Cel care a fondat lectoratul a fost prof. dr. Radu Flora (1922-1989), membru al comunității românofone din Voivodina, scriitor și cercetător al graiurilor românești din Banatul sârbesc, care a predat la Universitatea din Belgrad de la deschiderea lectoratului (1963) până la pensionarea sa. Din 1988, la lectorat a venit prof. dr. Mariana Dan, prin efortul căreia lectoratul a fost menținut în cadrul Facultății și care a pus bazele unor studii academice de română ample și diversificate, lectoratul devenind Catedra de Limba și Literatura Română. În acest moment (anul universitar 2018-2019), în cadrul Catedrei funcționează 7 cadre didactice, dintre care 3 titulari: prof. univ. dr. Mariana Dan (șefa Catedrei), lect. dr. Minerva Trajlović-Kondan, lect. dr. Mirjana Ćorković; 4 lectori, dintre care doi sunt din Serbia: Marina Kolesar, Simona Popov, iar doi sunt lectori străini: lect. dr. Monica Huțanu (lector al Institutului Limbii Române, Universitatea de Vest din Timișoara) și lect. dr. Ana-Maria Radu-Pop (Universitatea de Vest din Timișoara); o bibliotecară, care este și colaborator (Mirela Belada).

De-a lungul timpului, la Universitatea din Belgrad au funcționat următorii lectori de limba română: Dragoș Dima (1981-1986), Eva Mancu (1986-1988), Ion Deaconescu, prof. dr. la Universitatea din Craiova (1988-1991), Octav Păun (1990-1991), Lucian Pavel (1994-2009), Dușița Ristin, lect. dr. la Universitatea din București (2005-2010), lect. dr. Monica Huțanu (2012-prezent).

De asemenea, pe lângă lectorii angajați prin concurs organizat de Institutul Limbii Române, la Catedra de Limba și Literatura Română au predat și alți lectori, angajați ca urmare a acordurilor interinstituționale cu Universitatea de Vest din Timișoara – conf. dr. Bogdan Țâra, lect. dr. Emina Căpălnășan, lect. dr. Ana-Maria Radu-Pop sau cu alte instituții – prof. dr. Nicolae Stanciu.

La Universitatea din Belgrad, lectoratul și lectorul sunt astăzi parte integrantă a Catedrei de limba și literatura română, care face parte din Departamentul de Romanistică. Transformarea lectoratului în catedră, datorată prof. dr. Mariana Dan, a făcut ca limba și literatura română să depășească statutul de disciplină facultativă sau opțională și să devină un program de studii universitar integral în cadrul Facultății de Filologie. Limba română se studiază ca disciplină obligatorie în cadrul unui program filologic complet (4 ani studii de licență, 1 an studii de masterat, 3 ani studii de doctorat), pentru care se organizează admitere în fiecare an. De asemenea, cursuri de limba română le sunt oferite ca materie opțională (2 ani) studenților altor secții ale Facultății de Filologie. De-a lungul celor 4 ani de studii de licență, studenții secției de limba și literatura română au săptămânal 10 ore de limba română (gramatică și curs practic), la care se adaugă între 6 și 12 ore de literatură română, civilizație românească, istoria limbii române, traduceri, metodică predării limbii române etc., în funcție de anul de studiu.

Principalele ore pe care lectorul român le ține sunt cele de curs practic (atât în regim obligatoriu, cât și în regim opțional), cu accent pe dezvoltarea deprinderilor și competențelor prevăzute de Cadrul European Comun de Referință (înțelegerea unui text scris, înțelegerea unui text oral, exprimarea scrisă, exprimarea orală, interacțiunea orală).

Uneori, în funcție de necesitățile catedrei, în norma lectorului român intră și ore de specialitate (Sintaxa limbii române, Istoria limbii române, Lexicologie și semantică etc.).

Destinatarii principali ai cursurilor sunt absolvenții sârbi de liceu, fără cunoștințe anterioare de limba română, dar și membrii comunităților românofone din Serbia (din Voivodina și din Serbia de est), având deseori doar cunoștințe pasive de limba română. La finalul celor patru ani de studii de licență, studenții sunt capabili să comunice oral și în scris în limba română la nivelul B2-C1, sunt buni cunoscători ai culturii și literaturii române în toate manifestările sale, precum și ai sistemului fonetic, gramatical și lexical al limbii române standard, sunt capabili să realizeze traduceri, inclusiv specializate, din limba română în limba sârbă. Ca urmare a competențelor dobândite de-a lungul studiilor și a diplomei de filolog – profesor obținute, absolvenții se pot îndrepta spre profesii precum: profesor de limba și literatura română în școlile cu predare în limba română, profesor de limba română ca limbă străină, traducător, interpret, jurnalist, cercetător etc.

La Universitatea din Belgrad, ca în toate universitățile unde există lectorate, lectorul român intermediază nu doar relația studenților cu limba și cultura română, ci și cu România. Astfel, anual, cei mai buni studenți ai secției de limba și literatura română participă cu bursă la cursurile de vară organizate de universitățile din România (București, Constanța, Craiova, Iași, Timișoara). De asemenea, ca urmare a acordului interinstituțional cu Universitatea de Vest din Timișoara, studenții de la Universitatea din Belgrad beneficiază de o reducere substanțială a taxei de participare la cursurile de vară organizate de această universitate. Studenții sunt întotdeauna invitați la diverse evenimente legate de România și de cultura română, precum și la recepția organizată anual de Ambasada României cu ocazia Zilei Naționale a României. De asemenea, de-a lungul timpului, lectoratul și catedra au primit vizitele a numeroși scriitori și personalități culturale din România (acad. Eugen Simion, acad. Marius Sala, prof. dr. Silviu Angelescu, Claudiu Komartin, Cosmin Perța etc.) și au fost implicate în diverse manifestări culturale, cea mai recentă fiind participarea în ultimii ani, alături de Institutul Cultural Român de la Viena și de Ambasada României la Belgrad, la Ziua Europeană a Limbilor (26 septembrie). Nu în ultimul rând, trebuie menționată și activitatea științifică și academică a membrilor catedrei: lectorii și cadrele didactice ale catedrei au participat și participă la conferințe naționale și internaționale și au publicat și publică articole în reviste științifice și volume din România, din Serbia și din străinătate.

Monica Huțanu, lectorul I. L. R.

Rektoratul Universității din Belgrad (imagine preluată de pe www.bg.ac.rs)

Excelența Sa Oana Cristina Popa, ambasadoarea României în Serbia,
dr. Monica Huțanu, lector de limba română, și studenți
ai Catedrei de limba și literatura română (imagine preluată
de pe www.facebook.com/Ambasada.Romaniei.Serbia)